

STORTINGET

Innst. 265 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Dokument 8:252 S (2025–2026)

Innstilling fra finanskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Henrik Asheim og Anne Kristine Linnestad om en modernisering av folkeregisterloven

Til Stortinget

Innledning

I dokumentet ble følgende forslag fremmet 26. mars 2026:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til modernisering av bostedsbestemmelsene i folkeregisterloven.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens behandling

Finansminister Jens Stoltenberg har besvart komiteens anmodning om uttalelse i saken med brev av 17. april 2026 der forslaget er vurdert. Brevet følger vedlagt denne innstillingen.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Frode Jacobsen, lederen Tuva

Moflag, Tellef Inge Mørland, Even A. Røed og Maria Aasen-Svensrud, fra Fremskrittspartiet, Hilde Grande, Martin Virkesdal Jonsterhaug, Hans Andreas Limi og Tom Staahle, fra Høyre, Henrik Asheim og Nikolai Astrup, fra Sosialistisk Venstreparti, Marthe Hammer, fra Senterpartiet, Bjørn Arild Gram, fra Rødt, Mimir Kristjánsson, fra Miljøpartiet De Grønne, Ingrid Liland, fra Kristelig Folkeparti, Jørgen H. Kristiansen, og fra Venstre, Abid Raja, viser til at Representantforslag 252 S (2025–2026) ber regjeringen fremme forslag til modernisering av bostedsbestemmelsene i folkeregisterloven.

Komiteen viser til at Folkeregisteret er en sentral del av forvaltningens infrastruktur og har stor betydning for både offentlige tjenester og den enkeltes rettigheter, og at et oppdatert og pålitelig folkeregister er en grunnleggende forutsetning for effektiv forvaltning, rettssikkerhet og tillit i samfunnet. Komiteen merker seg at forslaget begrunnes med behov for større fleksibilitet i bostedsregistreringen for blant annet ektefeller og pendlere.

Komiteen merker seg at statsråden i sitt svar av 17. april 2026 viser til at gjeldende regler bygger på et prinsipp om at registrert bosted skal gjenspeile faktiske boforhold, og at regelverket har nær sammenheng med blant annet skatteregler og andre ordninger hvor bosted har rettsvirkninger. Komiteen merker seg videre at endringer kan få virkninger på tvers av regelverk, og at det allerede pågår arbeid med pendlerreglene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, er enige i at re-

gistrert bosted bør gjenspeile faktiske boforhold, men påpeker at gjeldende regler ikke lenger oppfyller denne intensjonen på en god måte. Reglene er komplekse og preget av samfunnsforholdene fra tiden da bestemmelsene ble laget.

F l e r t a l l e t vil peke på følgende eksempel: Dersom en person er gift og bor med sin ektefelle, kan personen i utgangspunktet ikke skifte registrert bosted uten at hele familien flytter med, eller at personen skiller seg, eller at familien oppløser sitt felles hjem. Oppløsning innebærer at den som har flyttet bare kan besøke dette hjemmet hver tredje måned. Den samme begrensningen gjelder ikke for et par som er samboere, med mindre de har felles barn. F l e r t a l l e t ser ingen grunn til at det skal være en byråkratisk ulempe i folkeregisterloven å inngå ekteskap eller få barn.

Et annet eksempel er bostedsreglene for pendlere som er omfattende og kompliserte.

Dagens regler har vist seg å skape utfordringer for personer som flytter og har legitim grunn til å skifte eller beholde juridisk bosted, for eksempel for å inneha folkevalgt verv eller stille til valg. F l e r t a l l e t mener regjeringen i denne sammenheng også bør vurdere endringer i andre lover.

F l e r t a l l e t fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til modernisering av bostedsbestemmelsene i folkeregisterloven.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ber regjeringen i statsbudsjettet for 2027 informere nærmere om hvordan dette følges opp og når departementet tar sikte på å legge frem sitt forslag.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rå Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Stortinget ber regjeringen fremme forslag til modernisering av bostedsbestemmelsene i folkeregisterloven.

Oslo, i finanskomiteen, den 19. mai 2026

Tuva Moflag

leder

Marthe Hammer

ordfører

Statsråden

Stortingets finanskomite
Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref
2026/5455

Vår ref
26/2103-

Dato
17. april 2026

Dokument 8:252 S (2025-2026) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Henrik Asheim og Anne Kristine Linnestad om en modernisering av folkeregisterloven

Jeg viser til representantforslag 8:252 S (2025-2026) fra stortingsrepresentantene Henrik Asheim og Anne Kristine Linnestad, oversendt meg til uttalelse ved finanskomiteens brev 9. april 2026.

Representantene Asheim og Linnestad foreslår at regjeringen skal bes om å fremme «forslag til modernisering av bostedsbestemmelsene i folkeregisterloven». Som bakgrunn vises til at det er behov for et mer tidsriktig og fleksibelt regelverk, og at særlig reglene om bosted for ektefeller, foreldre og pendlere skaper utfordringer.

Bostedsregistrering i Folkeregisteret av ektepar er basert på en hovedregel om at så lenge paret har et felles hjem, anses dette hjemmet som deres registreringsmessige bosted. Det gjelder selv om den ene ektefellen oppholder seg mest i en annen kommune og anser seg for å bo der. Det er lang tradisjon og praksis for at ektefeller som lever sammen og har felles hjem, registreres som bosatt på samme adresse.

Folkeregisterets opplysninger om hvor en person er bosatt, skal i utgangspunktet gjenspeile de reelle forhold, og det er ikke slik at den enkelte kan bestemme selv hvor det er mest hensiktsmessig å være registrert bosatt. Ektefeller som ikke er separert, bor vanligvis sammen. Hvis ekteskapet består og paret har et felles hjem, er det en klar presumsjon for at dette er stedet de faktisk bor.

Ektefeller som ikke ønsker å bo sammen, skal registreres på hver sin adresse hvis deres felles hjem er oppløst og den ene har flyttet ut. Ektefeller kan altså være registrert med

forskjellig bosted, men et vilkår er da at de ikke lenger har felles bolig. Ektefeller som aldri har etablert et felles hjem, vil også kunne ha forskjellig bostedsadresse.

Reglene om skattemessig bosted for ektefeller, foreldre og pendlere er parallelle med bostedsreglene i folkeregisterloven. En eventuell endring av reglene for bostedsregistrering i Folkeregisteret, vil få konsekvenser for blant annet skatteregler som knytter rettsvirkninger til skattemessig bosted. Dette kan gjelde for eksempel reglene om fradrag for utgifter ved pendling, formueskatt av primærbolig og gevinstbeskatning ved salg av bolig. Det er ikke hensiktsmessig med forskjellige regler for bostedsregistrering i Folkeregisteret og bosted i skattemessig betydning.

Også på andre områder knyttes det rettsvirkninger til registrert bosted, for eksempel i forbindelse med boplikt som vilkår for konsesjon. Det har ved enkelte tidligere anledninger kommet opp spørsmål der en gift person ønsker å være formelt bostedsregistrert på et annet sted enn der vedkommende faktisk bor sammen med ektefellen, for å kunne oppfylle konsesjonsvilkår om boplikt knyttet til landbrukseiendom.

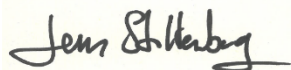
Et annet eksempel er kommuneloven, som oppstiller et krav om boplikt for personer som skal velges til blant annet kommuneråd og fylkesråd. Kommuneloven viser til folkeregisterregelverket, og fastsetter at valgbarhet og plikt til å ta imot valg forutsetter at vedkommende er innført i Folkeregisteret som bosatt i kommunen eller i en av kommunene i fylket. For ordens skyld nevnes at det faller utenfor mitt ansvarsområde å uttale meg om kommunelovens regler om ubetinget boplikt for personer i slike verv og stillinger.

Finansminister Slagsvold Vedum har besvart to spørsmål fra Stortinget om bostedsregistrering av ektefeller (spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2488 for 2024 og nr. 801 for 2025). Dette ble omtalt i mitt brev 8. mai 2025 til finanskomiteen i forbindelse med spørsmål knyttet til behandlingen av Prop. 62 L (2024-2025) om særlige bostedsregler og pendlerregler for stortingsrepresentanter mv. Jeg viser til det som er opplyst der om kontakt med Kommunal- og distriktsdepartementet om et eventuelt behov for fleksibilitet eller dispensasjonsmulighet i kommunelovens regler om boplikt og valgbarhet for parlamentarisk styrte kommuner.

Når det gjelder pendlere, viser jeg til at Stortinget har vedtatt følgende anmodningsvedtak: «Stortinget ber regjeringen gjennomgå de alminnelige skattereglene for pendlere og utrede forslag til forenkling og klargjøring av regelverket» (vedtak 993 (2024-2025)). I en slik gjennomgang kan det bli aktuelt å se på reglene om skattemessig bosted for pendlere. Siden reglene om bostedsregistrering i Folkeregisteret og skattemessig bosted henger sammen også for pendlere, ser jeg det ikke som aktuelt nå å foreta en særskilt vurdering av reglene for bostedsregistrering av pendlere.

Det er mange rettsvirkninger knyttet til folkeregistrert bosted, og reglene om bostedsregistrering av ektefeller, foreldre og pendlere skal balansere forskjellige hensyn. Reglene har vært stabile i lang tid, og ivaretar etter mitt syn formålet i folkeregisterloven. En eventuell endring av reglene i folkeregisterloven om bostedsregistrering, vil reise en rekke spørsmål og få konsekvenser på mange rettsområder. Jeg finner det ikke hensiktsmessig å utrede dette, og vil fraråde at forslaget vedtas.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink, reading "Jens Stoltenberg", is placed on a light yellow rectangular background.

Jens Stoltenberg

